

Malin Sund valde tidigt att kombinera sin läkarutbildning med forskning. Efter disputation och några år som gästforskare vid Harvard Medical School i Boston, har hon parallellt med sin ST-utbildning i kirurgi byggt upp ett translationellt forskningslaboratorium. Målsättningen är att hitta nya tumörmarkörer som kan användas i den kliniska vardagen.

Foto: Privat

STROMA – EN KÄLLA TILL FRAMTIDENS TUMÖRMARKÖRER

Vid Svenska Läkaresällskapets styrelsemöte den 13 december utsågs Malin Sund till 2012 års Lennanderföreläsare. Motiveringen lyder: ”Malin har som rekordung kirurg i en hård klinisk verksamhet byggt upp en enastående translationell forskning inom stroma och cancer”.

– Det är självklart hedrande. Motiveringen avspeglar väl utmaningen som finns att försöka skaffa sig en klinisk erfarenhet och bli en duktig kirurg, samtidigt som man bedriver forskning. Det är inte helt enkelt, säger Malin Sund. I april är hon färdig specialistläkare i kirurgi. Hon är verksam vid Kirurgicentrum på Norrlands universitetssjukhus samt vid Institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap vid Umeå universitet.

Redan på termin två på läkarprogram-

met valde hon att kombinera läkarstudier med forskning inom molekylärbiologi. Innan hon var klar med sin AT-utbildning disputerade hon 2001 på en avhandling om kollagener och stroma, den luckra bindväv som jämte kärl och nerver utgör grundvävnaden i många organ.

– Under min AT-utbildning blev jag väldigt fängslad av kirurgi och bestämde

” Det är en oroande utveckling vi ser att så få svenska kliniska läkare forskar. ”

mig då för att specialisera mig till kirurg. Men innan dess åkte jag som postdoktor till Boston där jag arbetade på ett extracellulärt bindvävslaboratorium som var inriktad mot cancer och angiogenes.

Det var under den här tiden som jag började fokusera min forskning mer mot cancer, säger Malin Sund.

Efter drygt två och ett halvt år i Boston blev hon erbjuden att kombinera sin ST-utbildning med forskning vid Norrlands universitetssjukhus.

– Det är jag väldigt glad för, jag kommer aldrig att ge upp min forskning. Det är en oroande utveckling vi ser att så

få svenska kliniska läkare forskar. Men det beror ju på en rad faktorer som exempelvis avsaknad av tydliga karriärvägar.

Det finns heller inte tillräckligt med forskartjänster. Och det är också ekonomiskt ofördelaktigt. Om jag inte hade forskat hade jag varit klar kirurg för fem år sedan, säger Malin Sund.

Hennes forskargrupp är inriktad mot att hitta en ny klass av tumörmarkörer. Utgångspunkten är en kartläggning av tumörstromat. När cancertumörer växer så reagerar kroppen på lite olika sätt, beroende på var tumören växer.

– Oavsett om det är i bröstet, bukspottkörteln eller tarmen så förvandlas stromat då den växande tumören bryter ned frisk vävnad. Dessutom försvarar sig kroppen genom att frisätta olika substanser från bindväven och dessa kommer ut i blodcirkulationen. Vi tror att vi kan använda dessa ämnen för att mäta egenskaper hos tumören, som exempelvis att bestämma prognos eller hur tumören svarar på behandling. Genom

ett blodprov skulle man också kunna mäta substanser för att hitta tumören om den kommer tillbaka i ett tidigt skede. Vi hoppas kunna identifiera om vi kan använda dessa substanser som en ny klass av tumörmarkörer, säger Malin Sund.

Den 8 maj kommer hon att hålla en Lennanderföreläsning på Svenska Läkaresällskapet. Föreläsningen ska handla om tumörstromats betydelse som en källa till nya tumörmarkörer.

– I dag tenderar vi att behandla alla med cancer utifrån samma schablonmall, trots att vi vet att cancer är en blandning av flera olika typer av sjukdomar. Jag hoppas att vi inom en inte

alltför lång framtid ska kunna bli mycket bättre på att mer framgångsrikt diagnostisera, prognostisera och skraddarsy cancerbehandlingen än vad vi kan idag, säger Malin Sund. ● EVA NORDIN

Fotnot:

Den Lennanderska fonden instiftades av professor Karl Gustaf Lennander och hans mor. Efter deras död överlämnades fonden till Svenska Läkaresällskapet 1919 för förvaltning. Varje år arrangerar Läkaresällskapet med stöd av fondens avkastning, föreläsningar, varav en bär namnet Lennanderföreläsning, vartannat år inom kirurgi och vartannat år inom hygien.